

Leerling- en onderwijsvolgsysteem

Leerling- en onderwijsvolgsysteem

Het Leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS)

kwaliteitszorg op leerling-, groeps- en schoolniveau

Natuurlijk kent u de Entreetoets, de Eindtoets Basisonderwijs en de verschillende LVS-toetsen al langer. Sinds enige tijd noemen we al deze toetsen voor het basisonderwijs samen het Leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS). Met de toetsen van het Leerling- en onderwijsvolgsysteem kunt u de vorderingen van leerlingen op een systematische wijze volgen. Daardoor krijgt u informatie over het resultaat van het geboden onderwijs op leerling, groeps- en schoolniveau, kunt u aandachtspunten signaleren en waar nodig maatregelen treffen om uw onderwijs te verbeteren.

Het LOVS voorziet in een optimale onderlinge afstemming van al onze toetsen. De komst van het LOVS betekent dus niet dat alle afzonderlijke toetsen, de LVS-toetsen, de Entreetoets en de Eindtoets, verdwijnen. Of dat u voortaan alleen nog maar een totaalpakket kunt aanschaffen. Dat is niet het geval. Wel stemmen we de toetsen (nog) beter op elkaar af, bijvoorbeeld op het gebied van rapportage.

Afgestemd totaalaanbod

Het Leerling- en onderwijsvolgsysteem bestaat uit een op elkaar afgestemde serie pakketten voor een aantal belangrijke leerstofgebieden op de basisschool. In de volgende figuur kunt u zien welke pakketten voor welke groepen ontwikkeld zijn:

	1	2	3	4	5	6	7	8	
LVS-toetsen	Ordenen	■							
	Ruimte en Tijd	■							
	Taal voor kleuters *	■							
	Kleuterobservatielijst	■							
	Tweetaligheid	■							
	Taaltoets Alle Kinderen	■							
	Screeningsinstrument Beginnende geletterdheid		■						
	Rekenen-Wiskunde *			■					
	DMT en AVI			■					
	Technisch lezen *			■					
	Screeningsinstrument Dyslexie				■				
	Begrijpend Lezen *				■				
	Luisteren			Luisteren 1		Luisteren 2		Luisteren 3	
	Spelling *			■					
	Taalschaal					Taalschaal 1		Taalschaal 2	
	Woordenschat *			■					
	Studievaardigheden					■			
	WISEON			■					
	Interesstetst								■
	Techniek						■		
	Me2!Engels							■	
	Entreetoets					■			
	Eindtoets Basisonderwijs								■

* De huidige pakketten *Taal voor Kleuters*, *Rekenen-Wiskunde (Rekenen-Wiskunde 2002)*, *Technisch lezen (Leestechniek & Leestempo)* *Begrijpend lezen (Toetsen Begrijpend Lezen)*, *Spelling (Schaal Vorderingen in Spellingvaardigheid)* en *Woordenschat (Leeswoordenschat)* worden de komende jaren geleidelijk vervangen. Meer informatie vindt u bij de betreffende productbeschrijvingen en in het productoverzicht vanaf pagina 68.

Digitale toetsen

In de toekomst zullen wij, als dat mogelijk is, steeds meer toetspakketten zowel op papier als digitaal uitbrengen. Zo kunt u als school kiezen op welke manier u de toetsen afneemt. Voordeel van digitaal toetsen is vooral de tijdsbesparing voor de leerkracht: de computer verzorgt de afname, neemt het nakijken en scoren over en rapporteert direct na de afname. U kunt de digitale toetsen door alle leerlingen laten maken, maar het is ook mogelijk deze alleen voor individuele leerlingen te gebruiken. Bijvoorbeeld voor leerlingen die werken met hun eigen leerstofaanbod of voor leerlingen die afwezig waren tijdens de klassikale afname van de papieren toets.

In schooljaar 2009/2010 zijn de volgende toetsen (ook) digitaal af te nemen:	
Ordenen	groep 1 en 2
Ruimte en Tijd	groep 1 en 2
Taal voor Kleuters	groep 1 en 2
Screeningsinstrument Beginnende geletterdheid (taken fonologisch bewustzijn en receptieve letterkennis)	groep 2 en 3
Rekenen-Wiskunde	groep 3 t/m 7
Screeningsinstrument Dyslexie (taak Spelling)	groep 4 t/m 8
Begrijpend lezen	groep 3 t/m 6
Spelling	groep 3 t/m 6
Studievaardigheden	groep 5 en 6
WISEON	groep 3 t/m 8
Interestetest	groep 8
Techniek	groep 6 t/m 8
Digitale edities Eindtoets Basisonderwijs (Digitale Eindtoets en Niveautoets)	groep 8

Meer informatie over de digitale toetsen vindt u bij de betreffende productbeschrijvingen.

Verwerking

Voor de verwerking van de gegevens van de verschillende (papier en digitale) toetsen, kunt u gebruikmaken van het Computerprogramma LOVS. Dit programma maakt na invoer van de resultaten automatisch leerlingrapporten, groepsoverzichten en schoolrapporten. Het programma verwerkt de resultaten van de LVS-toetsen, de Entreetoets en de Eindtoets Basisonderwijs.

LVS-toetsen

Werken met de LVS-toetsen gaat in fasen.

De eerste fase, het signaleren, start met het afnemen en nakijken van de toetsen. De resultaten daarvan verwerkt u tot leerlingrapporten. U legt onder meer per leerling in een grafiek de vooruitgang vast. Het leerlingrapport is een handig hulpmiddel. U kunt het bijvoorbeeld gebruiken tijdens besprekingen met ouders. De tweede fase is het analyseren. Constateert u dat een leerling - en dat geldt zowel voor vaardige als minder vaardige leerlingen - onvoldoende vooruitgaat of een lage score haalt, dan kunt u vaststellen op welk vlak die leerling precies problemen heeft. Afhankelijk van het pakket gebruikt u daar speciale analyseformulieren, diagnostische procedures of aanvullende toetsen voor.

Weet u waar het probleem bij een leerling precies ligt, dan kunt u bepalen welke acties u moet ondernemen. Hiermee begint de laatste fase: het handelen. In deze fase gaat u gericht hulp bieden. Daarbij kunt u gebruikmaken van aanwijzingen en suggesties in de handleiding bij een toets, in een apart hulpboek bij het pakket of in andere publicaties.

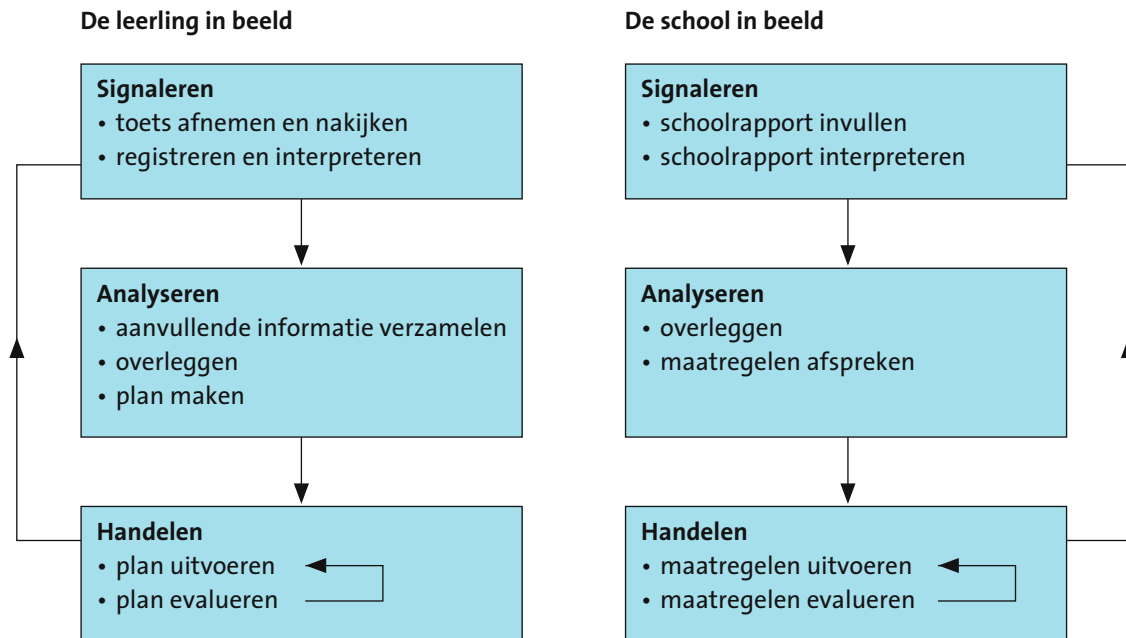
Bij een volgende toetsafname kunt u bepalen welk effect uw actie heeft gehad. Dan begint u weer aan een nieuwe cyclus van signaleren, analyseren en handelen (zie schema pagina 24).

Drie gebruiksniveaus

Hiervoor is beschreven hoe u met het de LVS-toetsen werkt op het niveau van de leerling. Daarnaast zijn er nog twee niveaus van gebruik: het niveau van de groep en het niveau van de school. Ook op deze niveaus wordt gewerkt volgens het principe signaleren, analyseren en handelen.

De resultaten van individuele leerlingen kunt u verwerken tot groepsoverzichten en schoolrapporten. Het groepsoverzicht maakt duidelijk hoe de groep er als geheel voor staat. Blijkt dat een groep als geheel bepaalde vaardigheden minder goed beheerst, dan kunt u proberen te achterhalen wat de mogelijke oorzaak daarvan is om vervolgens gepaste maatregelen te nemen. Bij de volgende toetsafname kunt u dan bepalen of deze maatregelen effect hebben gehad.

Wanneer u alle groepsoverzichten naast elkaar legt en het schoolrapport invult, krijgt u een beeld van de kwaliteit van het onderwijs op uw school. U kunt deze resultaten vervolgens in verband brengen met de kenmerken van het gegeven onderwijs en de aard van uw leerlingpopulatie. Op die manier is te bepalen of de resultaten aan de verwachtingen voldoen. Is dat niet het geval, dan is er alle reden om in gezamenlijk overleg te bepalen welke maatregelen gewenst zijn. Het volgend jaar kunt u nagaan of die maatregelen effect hebben gehad. Zo werkt uw school stelselmatig aan beter onderwijs.

Werken met de LVS-toetsen gaat in fasen

Entreetoets

Met de Entreetoets voor groep 5, 6 en 7 kunt u in één overkoepelend pakket de belangrijkste onderdelen van uw onderwijsprogramma toetsen: verschillende onderdelen op het gebied van taal, rekenen-wiskunde en studievoordigheden komen aan bod. U krijgt inzicht in de vaardigheid van uw leerlingen en de resultaten van uw onderwijs.

Het werken met de Entreetoets gaat net als bij de LVS-toetsen volgens de fasen signaleren, analyseren en handelen. Het verschil tussen de LVS-toetsen en de Entreetoets zit vooral in de scoringsservice: Cito kijkt de antwoorden na en verzorgt rapporten op leerling-, groeps- en schoolniveau. Dat scheelt u uiteraard een hoop werk in de eerste fase, het signaleren.

Een deel van de scores op de Entreetoets kunt u invoeren in het Computerprogramma LOVS. Op die manier kunt u de ontwikkeling van uw (groep) leerlingen op een aantal gebieden blijven volgen als u op het afnamemoment einde leerjaar in plaats van de LVS-toetsen de Entreetoets afneemt. Voor analyse en gerichte hulp kunt u eventueel gebruikmaken van de eerder genoemde aparte hulpboeken.

Eindtoets Basisonderwijs

De specifieke functie van de Eindtoets is het geven van onafhankelijke informatie voor de keuze van een passend brugklatype. De Eindtoets is een school- of leervorderingstoets: de toets meet wat een kind in vergelijking met andere kinderen in acht jaar basisonderwijs geleerd heeft.

Net als bij de Entreetoets staan in de Eindtoets Basisonderwijs de basisvaardigheden centraal: verschillende onderdelen op het gebied van taal, rekenen-wiskunde en studievoordigheden. Daarnaast kunt u er als school voor kiezen aan het onderdeel wereldoriëntatie deel te nemen. Ook bij de Eindtoets zit scoringsservice: Cito kijkt de antwoorden na en verzorgt de rapportage op leerling-, groeps- en schoolniveau.

Als u de Eindtoets uitbreidt met de afname van het Opgavenboekje Extra, dan krijgt u net als bij de Entreetoets per onderdeel vaardigheidsscores gerapporteerd. Een deel van deze scores kunt u invoeren in het Computerprogramma LOVS. Zo vormt de Eindtoets op de keper beschouwd het onafhankelijk einde van het Leerling- en onderwijsvolgsysteem waarin u (groepen) leerlingen kunt volgen gedurende hun gehele schoolloopbaan.